

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 189/2025-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Paul Q, s. r. o., Karadžičova 2, Bratislava, a Advokátska kancelária Tomáš Kamenec, s. r. o., Špitálska 43, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-23C/64/2022 takto

rozhodol:

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-23C/64/2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-23C/64/2022 **prikazuje** konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **1 200 eur**, ktoré je Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a tieto zaplatiť Advokátskej kancelárii Paul Q, s. r. o., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

postupom mestského súdu, na ktorý od júna 2023 prešiel výkon súdnictva z Okresného súdu Bratislava I, v civilnom konaní s tým, že mestskému súdu bude prikázané konať bez zbytočných prietáhov a jemu bude priznané finančné zadosťučinenie 5 000 eur.

II.

2. Sťažovateľ sa žalobou z 25. októbra 2022 domáha náhrady nemajetkovej ujmy 10 000 eur za to, že žalovaný zverejnil článok, ktorý opisoval právoplatné odsúdenie jeho menovca, ktorému bol za viaceré trestné činy uložený trest odňatia slobody na 12 rokov, no v článku bola zverejnená fotografia sťažovateľa. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v decembri 2022 a navrhol ju zamietnuť. Sťažovateľ sa k tomuto vyjadreniu vyjadril v apríli 2023, na čo žalovaný reagoval v auguste 2023. V októbri 2023 bol spis pridelený inej sudkyňi. Sťažovateľ sa vo februári 2024 vyjadril k druhému vyjadreniu žalovaného a požiadal o nariadenie pojednávania. Advokát žalovaného v máji 2024 oznámil, že žalovaný sa zlúčil s inou obchodnou spoločnosťou. Sťažovateľ v septembri 2024 opätovne požiadal o nariadenie pojednávania.

3. V septembri 2024 bol spis opätovne pridelený pôvodnej sudkyňi. Sťažovateľ sa v novembri 2024 sťažoval na prietahy v konaní. K tomu mestský súd v decembri 2024 uviedol, že od februára 2024 došlo k nečinnosti a za to sa ospravedlnil. Uviedol, že sudkyňa, ktorej bola vec pôvodne pridelená, bola od začiatku roka 2025 preložená na iný súd, a preto vec bude prerozdelená. K tomu došlo vo februári 2025, keď bola vec pridelená ďalšej sudkyňi. Mestský súd uznesením z 20. februára 2025 rozhodol, že v konaní bude pokračovať s obchodnou spoločnosťou, s ktorou sa zlúčila obchodná spoločnosť pôvodného žalovaného.

III.

4. Sťažovateľ zdôrazňuje, že ani jeho sťažnosť na prietahy v konaní nevedla k nariadeniu pojednávania, hoci konanie už trvá takmer dva a pol roka. Následne cituje z judikatúry ústavného súdu. Zdôrazňuje, že konaním žalovaného došlo k zásahu do jeho práv, čo viedlo k narušeniu jeho dôstojnosti, pričom v konaní bude nevyhnutné vypočuť viacero svedkov, ktorých pamäť sa postupne môže oslabiť. Svoju vec nepovažuje za skutkovo a právne zložitú a na rozdiel od súdu nijak neprispel k predĺženiu konania. Priznanie finančného zadosťučinenia odôvodňuje predmetom konania, ktorému je potrebné v demokratickej spoločnosti priznať náležitý význam.

5. Mestský súd poukázal na viaceré zmeny sudcov a množstvo predchádzajúcich starších vecí. Pripustil prietahy v konaní a to, že ide o vec, ktorú treba prejednať s osobitnou rýchlosťou. Mestský súd dodal, že sa bude snažiť postupovať bez prietáhov a pojednávanie bude nariadené najneskôr v treťom štvrtroku 2025.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s prihliadnutím na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

7. Konanie, v ktorom sa sťažovateľ domáha ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy, patrí do štandardnej agendy civilných súdov. Nemožno ho hodnotiť ako zložité. K predĺženiu konania sťažovateľ nijak neprispel. Skutočnosť, že mestský súd v priebehu celého konania vykonal iba pár procesných úkonov, preukazuje, že nepostupoval tak, aby došlo k urýchlenému prejednaní veci sťažovateľa. Procesný postup mestského súdu v konaní, v ktorom ani po dva a pol roku od jeho začatia nedošlo k nariadeniu pojednávania, nesmeruje k rozhodnutiu o žalobe sťažovateľa, a teda k odstráneniu jeho právnej neistoty. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti vyhovieť a vyslovené, že postupom mestského súdu boli porušené uvedené ústavné práva sťažovateľa, s tým, že mestskému súdu bolo prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.

8. K argumentu mestského súdu o personálnych zmenách a nadmernom zaťažení je nutné uviesť, že tieto skutočnosti nemôžu byť dôvodom zmarenia ústavných práv sťažovateľa a nezbavujú štát zodpovednosti za prieťahy. Účelom ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin prieťahov alebo dospieť k záveru, či majú objektívny, alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť, či k prieťahom v konaní došlo, a odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľa.

9. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade, v ktorom jediným faktorom pri zistení porušenia ústavných práv sťažovateľa bola nečinnosť súdu. S prihliadnutím na celkovú dĺžku a fázu konania, správanie sťažovateľa a význam rozhodnutia pre sťažovateľa mu bolo podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadost'učinenie 1 200 eur a vo zvyšnej časti jeho návrhu nebolo vyhovieť.

V.

10. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu mestský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátmi. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti – 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) zvýšené o daň z pridanej hodnoty, pretože advokát sťažovateľa je platiteľom dane z pridanej hodnoty, predstavuje 949,17 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2025

Robert Šorl
predseda senátu